

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТ СУДЬЯЛАРЫМЕН КЕЗДЕСТІ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев жыл басынан қызметін бастаған Конституциялық Соттың жаңа әкімшілік ғимаратына барып, тағайындалған судьялармен кездесті.

Мемлекет басшысы Конституциялық Сот ел өмірінде айрықша рөл атқаратын орган екенін атап өтіп, бұған дейін 27 жыл бойы табысты жұмыс істеген Конституциялық Кеңес мүшелеріне және онда әр кезеңде еңбек еткен қызметкерлерге алғыс айтты.

Бүгінде Қазақстан жаңа дәуірге қадам басты, бұрын-соңды болмаған бірегей саяси реформалар жүзеге асырылды. Қазіргі таңда дүниежүзінде дәл осындай ауқымды, мазмұнды реформалар жасап жатқан ел бірен-саран. Бұл – ақиқат. Мұны бүкіл әлем мойындап отыр. Қазақстан реформатор мемлекетке айналды. Жалпы, елімізде көптеген өзгеріс болып жатыр. Азаматтардың конституциялық құқығын қорғауға баса мән беріліп отыр. Бұл жұмысқа қоғам өкілдері белсене қатысуға ынталы. Сондықтан мен Конституциялық Сот құру туралы бастама көтердім. Азаматтарымыз жалпыхалықтық референдумда осы және басқа да ұсыныстарға қолдау білдірді, – деді Президент.

Мемлекет басшысы Конституциялық Сот барлық заңдар мен заңға сәйкес

актілердің Конституцияға сәйкестігін қамтамасыз етуге тиіс екеніне тоқталды.

– Шын мәнінде, Конституциялық Сот – еліміз үшін өте маңызды институт. Енді азаматтарымыз Конституцияға қайшы келетін нормаларды заңсыз деп тану үшін Конституциялық сотқа тікелей өздері шағымдана алады. Сонымен қатар Бас прокурор және Адам құқықтары жөніндегі уәкіл де Конституциялық Сотқа жүгінуге құқығы бар. Жалпы, Прокуратура, Сот, құқық қорғау органдарының жұмысына қойылатын талап айтарлықтай күшейеді. Конституциялық Сот депутаттардың және Үкіметтің заң шығару жұмысына оң ықпал етеді. Бір сөзбен айтқанда, Конституциялық Сот адам құқықтарын қорғау жүйесінің басты тірегіне айналады, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысы қоғам Конституциялық Соттың қызметінен оң өзгерістер күтіп отырғанын, қазылардың өз міндетін адал атқаруы халықтың, БАҚ пен халықаралық құрылымдардың жігі назарында болатынын еске салды.

– Қазылардың осы құрамы мемлекеттік маңызы зор міндеттерін табысты атқарып, қоғам мен азаматтардың үмітін ақтайды деп санаймын. Конституциялық Сот

құрамына белгілі құқықтанушы ғалымдар мен түрлі салада көп жылдық тәжірибесі бар заңгерлер кірді. Нәтижесінде теория мен тәжірибе ұштасты. Конституциялық Сот төрағасы

Эльвира Азимова ұзақ уақыт бойы әділет органында қызмет етті, адам құқығын қорғау мәселелерімен айналысты, сондай-ақ халықаралық аренада мемлекет мүддесін қорғады. Оның бұл тәжірибесі жаңа салада зор пайдасын тигізеді. Конституциялық Сот қызметінің нормативтік базасы мен ережелерін әзірлеу бойынша ауқымды жұмыс атқарылды. Енді Конституциялық Соттың қызметі барысында қажеттігіне қарай бұл базаны жетілдіру керек болатын шығар. Жалпы, жаңадан құрылған институт ел аумағында Ата заңның үстемдігін қамтамасыз етуі үшін барлық жағдай жасалды, – деді Президент.

Мемлекет басшысының айтуынша, заң үстемдігі қағидатының мызғымастығы еліміздегі саяси реформалардың өзегі саналады. Жүргізіліп жатқан реформалардың саны жағынан, ең бастысы, мазмұны мен сапасы тұрғысынан Қазақстан әлемде көшбасшы елдердің қатарына кіретіні сөзсіз.

– Шын мәнінде, тек былтыр атқарылған жұмыстар біздің қоғамдағы өзгерістердің ауқымы мен тереңдігі туралы оң әсер қалдырмауы мүмкін емес. Қазақстан мемлекет ретінде

айтарлықтай жаңғырды. Бұл деректі әлемдік қоғамдастық ашық мойындады. Оған көптеген халықаралық байланыс пен ең жоғары деңгейдегі кездесулер дәлел. Конституциялық Сот Әділетті Қазақстанның айнасы болады десек, артық айтқандық емес, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысы Жаңа, Әділетті Қазақстанның басты қағидаты – әділдік екеніне назар аударып, қазылардың осы маңызды міндетті абыроймен атқаратынына сенім білдірді.

– Халқымыз қара қылды қақ жарған қазыларға ерекше құрметпен, сыйластықпен қарайды, «тура биде туған жоқ» деп судьяларға зор үміт артады. Әрбір шешім Ата заңға сәйкес қабылдануға тиіс. Өйткені бұл, ең алдымен, еліміздің тағдырына ықпал ететін шешімдер болмақ, – деді Президент.

Өз кезегінде Конституциялық Сот Төрағасы Эльвира Азимова Мемлекет басшысына жаңа орган қызметінің негізгі бағыттары мен міндеттері туралы баяндады. Сондай-ақ Конституциялық Сот қоғам сұранысы және мемлекет қажеттілігін өтеу үшін аянбай еңбек ететініне сенім білдірді.

akorda.kz.

ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР ОРТАҒА САЛЫНҒАН КЕЗДЕСУ

Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттығына кандидат Ақмола облыстық мәслихатының хатшысы Талғат Тұрлыбекұлы Жүнісов ауданымызға келіп аудандық мәслихат депутаттарымен кездесті. Кездесу барысында мәслихат депутаттары Талғат Тұрлыбекұлының сайлауалды бағдарламасымен танысып, аудан тұрғындарын толғандырған өзекті сұрақтарды ортаға салды.

Парламенті Сенатының депутаттығына кандидат Талғат Тұрлыбекұлының қысқаша өмірдерегіне үңілсек: 1963 жылы Көкшетау облысы Красноармейск ауданы Қарағаш ауылында дүниеге келген. Білімі жоғары – Көкшетау ауылшаруашылығы институтын, «Фемида» заң академиясын бітірген. Техника ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Ұлттық Инженерлік академиясының академигі, ҚР Білім беру ісінің құрметті қызметкері.

Қазақстан Республикасының білім және ғылым жүйесін дамытуға қосқан үлесі үшін Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Құрмет грамотасымен, Қазақстан Республикасы Президентінің, «АМАНАТ» партиясының Алғыс хаттарымен, «Қазақстан Республикасы Білім беру ісінің құрметті қызметкері», «Қазақстан Республикасының ғылымын дамытуға сіңірген еңбегі үшін», «Ыбырай Алтынсарин», «Қазақстан Республикасында инженерлік істі дамытуға қосқан үлесі үшін», «Біріккен Еуропа» халықаралық наградасымен және мемлекеттік награда «Құрмет» орденімен марапатталған.

Естеріңізге сала кетсек, Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын сайлау үстіміздегі жылдың 14-қаңтарында өтеді.

Ж. ЗАНДЫБАЙ.

ТАҒЫМ

«ҚАСІРЕТТІ ҚАҢТАР»: СЫНАҚ ПЕН САБАҚ

Тарих қойнауына енген 2022 жыл, өкінішке қарай, қаралы қаңтар оқиғасымен басталды. Қазақстан тарихын «Қасіретті қаңтарға» дейін және кейін деп екіге жарған бұл күндер мемлекет болып қайта қалыптасудың, ұлт болып қайта ұйысудың қастерлі межесін көрсетіп берді. Қаңтар қырғыны қоғамды есейтті, сананы сілкітті. Бәрінен бұрын береке-бірлігіміздің қадірін түсіндік. Бірақ, қан төгілді. Жазықсыз жандар зардап шекті. Қоғамдағы үлкен өзгерістің дені нақақтан төгілген қан арқылы келетіні тарихтан белгілі. Өкініштісі, бізге де осы жолдан өтуге тура келді...

Өткен жылдың басында болған бұл оқиға баршамыз үшін сынақ қана емес, үлкен сабақ болды. Өйткені қаңтар қырғыны бізге тыныштық пен тұрақтылықтың, бейбіт өмірдің қадірін түсіндіріп берді. Бұл күндері Қазақ елінің бірлігі ауыр сынға түссе, ауыртпалығын әрқайсымыз жүрекпен сезіндік. Шын мәнінде, жыл басында біз тәуелсіздік алғалы бұрын-соңды болмаған ауыр сынақпен бетпе-бет келдік. Себебі сын сағатта ең басты қазынамыз – тәуелсіздігіміз таласқа түсті. Жаңаөзенде сұйытылған газ бағасының қымбаттауына қарсы басталған бейбіт шеру өзге өңірлерде жалғасып, халықтық дүмпуге алып келді, соңы қанды қаңтар оқиғаларына ұласты.

Ал қаңтар оқиғасының ең басты қозғаушы күші не? Себебі қандай? Қоғам әлі күнге дейін осы сұрақтарға жауап іздеумен келеді. Қаңтар трагедиясы кезінде алаңға шыққандардың арасында әртүрлі топ болды. Олардың қатарында таққа таласқандар да, елден қашқан олигархтар да, «бір өзгерістің басы болар» деген үміт отын жаққан бейбіт халық та бар. Расында, осы күндері көптен күткен өзгерістің шеті көрінген еді. Алайда тілекшіл қалың қарашаның үміті мен сенімін, арман-тілегін арам пиғылдылар басқа арнаға бұрып жіберді...

Қаңтардың 4-нен 5-не қараған түні Алматыда бөлек әсіресе, Қызылорда, Шымкент, Тараз, Талдықорған, Ақтөбеде шеру соңы жаппай тәртіпсіздікке ұласты. Күш қолданылды, ғимараттар қиратылып, өртке оранды, мемлекеттің ғана емес, қарапайым халықтың жеке мүлкі тоналды, жойылды, үкімет өкілдеріне қарулы қарсылық көрсетілді. Ертесі күні жағдай мүлде бақылаудан шығып кетті, дүкендер тоналды, көшеде тұрған көліктер өртелді. Қалаларда атыс белең алды. Елдегі осындай хаосты өз пайдаларына шешкісі келген, тіленіп жүрген топтар бой көрсете бастады. Кәнігі қылмыскерлер мен морадер-

лер, діни сектанттар тізгінді өз қолдарына алуға талпынды. Жаппай тәртіпсіздікті пайдаланып дүкен, ірі сауда орталықтарын тіміскілеп, қолына түскенін жымқырғандар да кездесті. Әлеуметтік мәселемен басталып, арты саяси проблемаларды көтерген жаппай тәртіпсіздік салдарынан 238 адам қаза тапты, 3 мыңнан астам адам түрлі дене жарақатын алды. Қаза болғандардың 19-ы күштік құрылымдар қызметкері. Ең өкініштісі, құрбандардың қаралы тізімінде 5 қаңтар күні кешкі сағат 8-дер шамасында анасымен бірге азық-түлік дүкеніне бара жатып оққа ұшқан 12 жасар Сұлтан Қылышбек пен көліктің ішінде келе жатып маңдайына оқ тиіп мерт болған Айкөркем Мелдехан есімді қос періште де бар.

Оқиға салдарынан мың жарымнан аса нысан зардап шекті. Мемлекеттік мекемелер, әкімдіктер, құқық органдарының ғимараттарынан бөлек, дүкендер, ломбардтар, жанармай құю стансалары мен қоғамдық тамақтандыру орындары қиратылды. Мемлекетке 100 млрд теңгеден астам сомаға залал келтірілсе, оның ішінде бизнес нысандарына келген шығын 92 млрд теңгеге жетті.

Тәуелсіздік сынаққа түскен қаңтар қырғыны кезінде ең көп зардап шегіп, шығынға батқан қала – Алматы. Оған осы шаһарда қирап, тас-талқаны шыққан ғимараттар дәлел. «Қасіретті қаңтар» кезінде Алматыдағы бес бірдей телеарнаға шабуыл жасалғаны баршаға белгілі. Ең өкініштісі, қаңтар трагедиясы кезінде ұлттық тележурналистиканың қара шаңырағы саналатын «Qazaqstan»

телеарнасының жылдар бойына жинаған мұрағаттық жазбаларының баға жетпес, түпнұсқадағы аудио-бейне қорының біраз бөлігі жойылып кетті.

Қаңтар оқиғасында құқық қорғау органдары ғимараттарына шабуылдар жасалып, 1 259 табельдік қару ұрланды, оның ішінде автоматтар, тапаншалар мен гранатометтер бар. Қазіргі таңда ұрланған қарудың небәрі 481-і табылды. Бұл барлық ұрланған қарудың үштен бірі ғана.

Жақында Бас прокуратура қаңтар оқиғасына қатысты тергеу жұмысының аяқталуға жақын екенін мәлімдеді. Бір жылға жуық уақыт ішінде істің ақ-қарасы ажыратылып, нақты кінәлілерді анықтауға ерекше мән берілді. Тергеу қорытындысы бойынша осы уақытқа дейін 1249 адам сотталса, олардың дені ұрлық жасап, қару-жарақ тонаумен айналысқан, сонымен қатар жаппай тәртіпсіздікке қатысқан. Ал қаңтар қырғынының бел ортасында жүрген 160 адамға бас бостандығынан айырудың нақты мерзімі тағайындалды. Қалғандарына жеңіл жаза белгіленіп отыр.

Естеріңізде болса, 2 қарашада Президент қаңтар оқиғасына қатысушыларға рақымшылық жасау туралы заңға қол қойды. Қараша айында заң күшіне енгенде осы санаттағы 1,5 мың адам рақымшылыққа ілікті. Оның ішінде соттар 9 тұлғаға қатысты қылмыстық істі тоқтатып, 991 сотталушының жаза мерзімін қысқартты. Заң қолданысқа енген сәттен бері рақымшылық актісін қолдану арқылы 94 адам қылмыстық жауаптан босатылды. Тәртіпсіздікті ұйымдастырғандарға, азаптау, экстре-

мизм, терроризм, мемлекетке опасыздық жасағандарға амнистия қолданылмайтыны түсінікті. Сондай-ақ Алматы қаласы, Алматы және Қызылорда облыстық ұлттық қауіпсіздік және полиция департаменттерінің бұрынғы басшыларына қатысты тергеу аяқталды. Азаптау деректері бойынша Алматы мен Талдықорған қалаларында ҰҚК мен ІІМ-нің 29 қызметкеріне қатысты қылмыстық іс аяқталды. Соның ішінде 17 іс сотқа жолданды.

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің бұрынғы басшысы Кәрім Мәсімов пен комитеттің өзге басшыларына қатысты іс сотқа жолданған. Олар «билікті басып алуға әрекеттенді, мемлекетке опасыздық жасады және билікті асыра пайдаланды», деп айыпталып отыр. Сондай-ақ бұрынғы Қорғаныс министрі Мұрат Бектеновтің ісі де сотта қаралады.

«Бейбіт шеру мен қарақшылардың қанды қылмысының арасын ажырата білу керек». Естеріңізде болса, бұл сөзді Алматыда қоғам өкілдерімен болған кездесуде Қасым-Жомарт Тоқаев айтқан еді. «Қасіретті қаңтар» еліміз үшін зор сынақ болды. Қасақана әрекет еткен қарақшылар тобы мемлекеттігіміздің тұғырын шайқалтуға тырысты, елдегі тұрақтылықтың тамырына балта шапқысы келді. Біз бұл жерде бір мәселенің басын ашып алуымыз керек. Бейбіт шерулердің себебі – бір бөлек. Ал мемлекеттік төңкеріс жасағысы келгендердің мақсаты – мүлде басқа», деді Мемлекет басшысы.

Бір нәрсе анық. Қаңтар қасіреті қоғамдық құндылықтарды өзгертіп, санамызға түбегейлі төңкеріс жасады. Қоғамдық-саяси, әлеуметтік кеңістігімізде көптеген мәселені қайта қарауға түрткі болды. Әсіресе құқықтық салада.

Қаңтар трагедиясынан кейін есеңгіреп, ес жиған тұста ел билігі бұл оқиға бізге үлкен сабақ болуға тиіс екенін айтты. Ал осы бір жылда не өзгерді? Қанды қырғыннан қандай сабақ алдық? Рас, қаңтар оқиғасынан кейін елімізде күрделі саяси реформа жүргізіле бастады. Бірақ халық қазір жалған ұран мен популизмге емес, нақты іс пен сөзге ғана сенім артады.

ТҮЙІН. Қазақстанның тәуелсіздік тарихы 1986-ның ызғарлы желтоқсанында дүр сілкінді, оянды. Тамырына қан жүгірді. Алайда қанмен келген сол тәуелсіздігіміз бен тыныштығымыз 2022-нің қанды қаңтарында қатты теңселді. «Қасіретті қаңтар» қырғыны әлі ұзақ жазылмайтын жара екені анық. Өйткені қаңтар трагедиясы кезінде алаңда төгілген қанның сұрауы болары анық.

«EGEMEN QAZAQSTAN».

ТРЕБУЕТСЯ ВРЕМЯ НА ОСМЫСЛЕНИЕ ТОГО, ЧТО ПРОИЗОШЛО

АСХАТ КАЛЖАНОВ, ДЕПУТАТ МАСЛИХАТА ГОРОДА АКТОБЕ

Настоящая оценка трагического января будет намного позже, как это случилось с декабрьскими событиями 1986 года.

У нас, в Актобе, пострадавших было не так много, как в Алматы. Тем не менее градус напряженности был достаточно высоким. Есть поговорка, что тараканы выползают в темное время суток, так и в смутное время дают о себе знать люди, о которых мы до этого не слышали, но они претендуют на многое.

Помню, 4 января мы, депутаты, члены Общественного совета, предприниматели, общались с полицейскими, все было в пределах разумного. На площади перед акиматом области была разбита юрта, люди жгли костры, чтобы согреться. Но в здании акимата они не шли. Ситуация изменилась, после того, как госслужащие

покинули рабочие места и было снято оцепление вокруг акимата. Его словно оставили на произвол судьбы...

К счастью, среди собравшихся нашлось много людей благоразумных. Они первыми приняли на себя напор возмущенной толпы, успокаивали ее. Думаю, если бы не наши усилия, то ущерб, нанесенный государству, был бы намного больше, как и человеческих жертв, разрушений.

Безусловно, в толпе было немало провокаторов, которых мы вычисляли. Даже доходило до того, что отбирали мегафон, так как это тоже своего рода оружие. Знаю, некоторые целенаправленно участвовали в погроме, и

теперь суд даст этому соответствующую оценку. Были те, кто хотел воспользоваться моментом. Один человек объявил себя акимом области и принялся назначать заместителей. Дезориентированные горожане шли к нему за советом, давали списки кандидатов на те или иные должности... Понятно, что все это было провокацией, профанацией.

Глава государства своевременно проявил решительность, в том числе применив силу в отношении тех, кто хотел дестабилизировать обстановку в стране. Их имена известны, они находятся под следствием.

Январские события должны стать уроком для всех: как для

населения – никогда нельзя переходить условную красную черту, так и для власти – нельзя быть глухой к просьбам и пожеланиям, которые высказывает народ.

Приветствую открытие мемориала «Тағзым». Подобные события нужно помнить. Мы еще не осознаем до конца всю важность Қаңтара, это произойдет лет через 20–30, станут известны истинные имена его героев и антигероев. Это тот Рубикон, через который прошла наша страна.

После декабря 1986-го началась трансформация СССР, Казахстан получил независимость. Точно так же и после января 2022 года начался Новый Казахстан. Власть больше не будет глуха и слепа. Думаю, наш

Казахстан ждет большое будущее. По оценкам многих международных экспертов, уровень свободы слова в нашей стране и экономической свободы стал значительно выше.

Президент Касым-Жомарт Токаев принял участие в открытии мемориала «Тағзым» в Алматы. Именно этот город наиболее пострадал от деструктивных сил, именно Алматы террористы хотели использовать в качестве плацдарма для реализации своих планов. Если бы город пал, то беда перекинулась бы на другие регионы, вызвав цепную реакцию. Слава Всевышнему, что удалось отстоять южный мегаполис, предотвратить еще более страшные события.

«Казахстанская правда».

ҮКІМЕТ ҮЙІ

Әлихан Смайылов бес министрліктің ұжымына жаңа басшыларды таныстырды

ҚР Премьер-Министрі Әлихан Смайылов Индустрия және инфрақұрылымдық даму, Экология және табиғи ресурстар, Әділет, Оқу-ағарту, Мәдениет және спорт министрліктерінің ұжымдарына жаңа басшыларды таныстырды.

Үкімет басшысы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің ұжымына Марат Қарабаевты таныстыра отырып, оның жаңа технологиялар, индустрия және инновациялық даму салаларында жұмыс тәжірибесі мол, өзін мақсатқа қол жеткізуде қажетті ресурстарды жұмылдыра алатын жоғары білікті маман ретінде көрсеткенін атап өтті.

«Мемлекет басшысы өңдеу өнеркәсібінің өсу қарқынын және қосымша құны жоғары қайта өңдеу өнімдерін шығаруды ынталандыру, сондай-ақ индустрияның базалық салаларын, логистикалық әлеуетті және көлік инфрақұрылымын дамыту жөнінде маңызды міндеттерді белгіледі», — деді Әлихан Смайылов.

Сонымен қатар ол геологиялық саланы дамытуға және пайдалы қазбаларды барлау мен өндіруге инвестициялар тартуға ерекше назар аудару қажет екенін айтты.

Премьер-Министр Экология және табиғи ресурстар министрлігінің ұжымына Зүлфия Сүлейменованы таныстыра отырып, ведомство бұрынғы экологиялық мәселелерді, оның ішінде Арал теңізі мен Семей өңіріне қатысты мәселелерді шешу, сондай-ақ су ресурстарын басқару және табиғат пен жануарлар әлемін қорғау жөніндегі міндеттерге қол жеткізу бойынша жұмысты жандандыруы тиіс екенін атап өтті.

«Ірі кәсіпорындардың зиянды қалдықтарын кезең-кезеңмен төмендетуге қол жеткізу және оларды жаңа технологияларды енгізуге ынталандыру қажет, өйткені бұл азаматтарымыздың денсаулығына тікелей байланысты», — деді Әлихан Смайылов.

Әділет министрлігінің ұжымымен кездесуде Премьер-Министр жаңа басшы Азамат Есқараев пен ведомство қызметкерлері жақында қабылданған барлық заңдар бойынша заңға тәуелді актілерді әзірлеуді және осы мәселеде тиісті ведомствоаралық үйлестіруді қамтамасыз етуі тиіс екенін айтты.

Сонымен қатар, оның айтуынша, нормативтік-құқықтық актілерді сараптау сапасын арттыру, жалпы сарапшылар қоғамдастығымен белсенді өзара іс-қимыл жасау және «модельдік» заңдар нысанында жаңа заңнамалық базаны қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру қажет.

«Ел Президенті мемлекеттік басқарудың барлық деңгейлерінде шешім қабылдау процесін жеделдету міндетін қойып отыр. Мұндай тәсіл қажетті әлеуметтік және экономикалық реформаларды

жедел жүргізуге мүмкіндік береді», — деді Әлихан Смайылов.

Оқу-ағарту министрі Ғани Бейсембаевтың алдында тұрған басым міндеттерді атап өткен Үкімет басшысы «Жайлы мектеп» ұлттық жобасын сапалы іске асыру, оқу орындарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету, саланы оқыту мен цифрландырудың озық әдістемелерін енгізу қажеттігіне назар аударды.

Оның айтуынша, мектепке дейінгі және мектептен тыс, кәсіптік білім беру жүйесін одан әрі дамыту қажет.

«Білім берудің бастапқы кезеңдерінде адами капиталдың және тұтастай мемлекетіміздің одан әрі дамуының негізі қаланады. Үкімет тарапынан білім беру саласына көп көңіл бөлінеді: мұғалімдердің жалақысы көтерілуде, жаңа мектептер мен балабақшалар ашылуға, оқытудың заманауи форматтары енгізіліп жатыр. Біз саланың барлық проблемалық мәселелерін жоспарлы түрде қарап, шешім қабылдауды жалғастырамыз», — деп Әлихан Смайылов бұрынғы оқу-ағарту министрі Асхат Аймағамбетовке атқарған жұмысы үшін алғыс білдірді.

Үкімет басшысы Мәдениет және спорт министрлігінің ұжымына жаңа басшы Асхат Ораловты таныстыра отырып, ведомствоның басым міндеттері Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасын сақтау және дәріптеу, республиканың халықаралық аренадағы беделін арттыру, сондай-ақ спортты дамыту тәсілдерін өзгерту болып табылатынын атап өтті.

«Бұқаралық спортты дамытуға баса назар аударып, кәсіби спортшылардың жаңа буынын даярлау деңгейін көтеруге керек. Барлық күш-жігер осыған жұмсалыуы тиіс», — деді Әлихан Смайылов.

Алихан Смаилов представил коллективам пяти министерств новых руководителей

логий, так как от этого напрямую зависит здоровье наших граждан», — сказал Алихан Смаилов.

На встрече с коллективом Министерства юстиции Премьер-Министр отметил, что новому руководителю Азамату Есқараеву и сотрудникам ведомства нужно обеспечить разработку подзаконных актов по всем принятым недавно законам и должную межведомственную координацию в этом вопросе.

Кроме того, по его словам, требуется повысить качество экспертизы нормативно-правовых актов, активнее взаимодействовать с экспертным сообществом в целом и продолжить работу по формированию новой законодательной базы в форме «модельных» законов.

«Президент страны ставит задачу по ускорению процесса принятия решений на всех уровнях государственного управления. Именно такой подход позволит оперативно проводить необходимые социальные и экономические реформы», — сказал Алихан Смаилов.

Обозначая приоритетные задачи перед министром просвещения Гани Бейсембаевым, глава Правительства акцентировал внимание на необходимости качественной реализации нацпроекта «Комфортная школа», обеспечения безопасности учебных заведений, внедрения передовых методик преподавания и цифровизации отрасли.

При этом, по его словам, нужно и далее поступательно развивать систему дошкольного и внешнего профессионального образования.

«Именно на начальных этапах образования закладываются основы человеческого капитала и дальнейшего развития нашего государства в целом. Сфере образования со стороны Правительства уделяется большое внимание: учителям повышаются зарплаты, открываются новые школы и детские сады, внедряются современные форматы обучения. Мы продолжим планомерно рассматривать и принимать решения по всем проблемным вопросам отрасли», — подчеркнул Алихан Смаилов, поблагодарив экс-министра Асхата Аймағамбетова за проделанную работу.

Представив коллективу Министерства культуры и спорта нового руководителя Асхата Оралова, глава Правительства подчеркнул, что в числе приоритетных задач ведомства – сохранение и популяризация историко-культурного наследия Казахстана, повышение авторитета республики на международной арене, а также изменение подходов к развитию спорта.

«Нам нужно делать упор на развитие массового спорта и повышать уровень подготовки нового поколения профессиональных спортсменов. Для этого должны быть приложены все необходимые усилия», — сказал Алихан Смаилов.

primeminister.kz.

Повышение самостоятельности министерств и акиматов, рост экономики и снижение инфляции: Алихан Смаилов провел первое совещание в новом году

Во вторник, 3 января, Премьер-Министр РК Алихан Смаилов провел совещание по вопросам преобразования Канцелярии Премьер-Министра в Аппарат Правительства, реорганизации Министерства экологии, геологии и природных ресурсов, а также разработки отраслевых концепций и планов развития.

Алихан Смаилов отметил, что преобразование Канцелярии Премьер-Министра в Аппарат Правительства является важным элементом институциональных реформ, инициированных Главой государства. По его словам, усилится общая координация работы центральных и местных исполнительных органов, структурных преобразований.

«Для этого будут оптимизированы структура аппарата и его функционал. Усилится экспертно-аналитическая работа, организационно-правовое обеспечение деятельности Правительства и Премьер-Министра. Аппаратом совместно с Администрацией Президента будет продолжена работа по де бюрократизации и устранению чрезмерной зарегламентированности процедур принятия решений», — сказал Алихан Смаилов.

И.о. руководителя Аппарата Правительства Галымжан Койшыбаев сообщил, что работа ведомства основывается на принципах де бюрократизации, «слышащего государства» и децентрализации, а также перераспределении полномочий между уровнями государственного управления.

Премьер-Министр напомнил, что на согласование в Администрацию Президента внесен законопроект о децентрализации полномо-

чий между уровнями государственного управления.

Свыше 500 функций Правительства передается министерствам и акиматам. «Этим законопроектом мы усиливаем самостоятельность министров и их заместителей. Теперь все текущие отраслевые вопросы будут приниматься приказами министров», — отметил он.

Переходя ко второму вопросу повестки, Премьер-Министр напомнил, что указом Президента Министерство экологии, геологии и природных ресурсов реорганизовано в Министерство экологии и природных ресурсов. Функции и полномочия в сфере геоло-

гического изучения недр и воспроизводства минерально-сырьевой базы при этом переданы в Министерство индустрии и инфраструктурного развития.

«Одной из главных задач Министерства индустрии является привлечение инвестиций в разработку недр. Нужно завершить запуск в промышленную эксплуатацию единого банка данных геологической информации», — подчеркнул Алихан Смаилов.

Министр индустрии и инфраструктурного развития Каирбек Ускенбаев отметил, что будет усилен мониторинг за состоянием недр и госконтроль за добычей полезных ископаемых, ускорится процесс принятия необходимых отраслевых решений и оцифровки бизнес-процессов.

Кроме того, по словам Премьер-Министра, в текущем месяце на запланированных коллегиях министерств будут рассмотрены все отраслевые концепции и планы развития.

Подводя итоги совещания, Премьер-Министр отметил, что перед Правительством стоят важные и амбициозные задачи: обеспечение роста экономики на 4% в реальном выражении, снижение инфляции в 2 раза до 9,5% и привлечение прямых иностранных инвестиций в объеме \$24,4 млрд в 2023 году.

«Нашей основной целью является обеспечение роста социально-экономического развития страны, дальнейшее повышение качества жизни и благосостояния населения. От каждого из вас требуется высокая эффективность и полная отдача в принятии решений», — заключил Алихан Смаилов.

primeminister.kz.

2023 ЖЫЛҒЫ АТАУЛЫ КҮНДЕР МЕН МЕРЕЙТОЙЛАР

Қожа Ахмет Яссауидің туғанына – 930 жыл
Қожа Ахмет Яссауи – суфизм поэзиясының негізін қалаушы, барлық Шығыс мұсылмандарының рухани тәлімгері және діни жетекшісі. Ақын, ойшыл, ғұлама 1093 жылы Ясы қаласында дүниеге келген. Ұстазы – Арыстан баб. Оның бүгінгі ұрпаққа жеткен көлемді шығармасы – «Диуани хикмет».

Сұлтан Бейбарыстың туғанына – 800 жыл
Қарапайым құлдан, мемлекет билеушісіне дейін көтерілген Мәмлүк мемлекетінің төртінші сұлтаны. Тарихқа сүйенсек, Бейбарыстың руы – қыпшақ, ол қазіргі Атырау облысының аумағында туылған. XIII ғасырдың 40-шы жылдарында, Дешті-Қыпшақ мемлекетіне моңғол әскері шабуыл жасап, тұтқынға түскен. 1260 жылы Күтіз сұлтан қайтыс болған соң, Бейбарыс таққа отырады.

Ұлы жүздің биі Төле бидің туғанына – 360 жыл

Дулат тайпасының жаныс руынан шыққан Төле би 1663 жылы қазіргі Жамбыл облысы, Шу өңірінде туған. Үш жүзге төбе би болған Төле би өзінің әділдігі мен шешендігімен танымал.

Төле би Тәуке ханның, Абылай ханның тұсында ел арасындағы әртүрлі дауларды шешуге атсалысқан.

Бұқар жыраудың туғанына – 330 жыл
Бұқар жырау Қалқаманұлы – XVIII ғасырдағы қазақ әдебиетінің ең көрнекті өкілдерінің бірі. Қазақ жырауы, мемлекет қайраткері 1668 жылдар шамасында туған. Абылай ханның ақылшы, биі болған. Жұрт оны «Көмекей әулие» деп атаған.

Бұқар жырау шығармалары халықты отансүйгіштікке, бір орталыққа бағынған іргелі ел болуға шақырады.

Қазақтың ұлы ханы Абылайдың туғанына – 310 жыл

Абылай хан (шын есімі Әбілмансұр) — 1771 – 1781 жылдар аралығында билік құрған Қазақ хандығының 18-ші ханы. Қазақ Ордасының тарихындағы ең ұлы хандардың бірі. Арғы тегі Ақ Орданың негізін қалаған Орда Ежен ханнан бастау алады. Абылай онымен қоса Ұрыс хан, Барақ хан, Әз-Жәнібек хан сияқты билеушілердің тікелей ұрпағы. Абылай хан қазақ тарихындағы бірегей тұлға Кенесары ханның атасы.

Қазақтың ұлы ханы 1781 жылы қайтыс болып, Түркістандағы Қожа Ахмет Яссауи кесенесінде жерленген.

Қазақтың батыры Махамбет Өтемісұлының туғанына – 220 жыл

Махамбет Өтемісұлы — қазақ халқының азаттығы, теңдігі жолында, ақ найзасымен, азаткер асқақ жырымен, қасық қаны қалғанша күрескен, тіпті сол жолда құрбан болған әрі батыр, әрі, ақын.

Қазақтың көрнекті ақыны 1836-1838 жылдары Исатай Тайманов бастаған шаруалар қозғалысын ұйымдастырушы тарихи қайраткер тұлғалардың бірі.

Ақын өлеңдерінің негізгі тақырыбы — теңдік пен бостандық, әділдік үшін күрес, қанаушы отаршылдық жүйеге қарсылық болып келеді.

Шәкәрім Құдайбердіұлының туғанына – 165 жыл

Шәкәрім Құдайбердіұлы – ақын, жазушы, философ, тарихшы, композитор. Абаймен замандас әрі інісі, әрі ол негізін салған реалистік әдебиет дәстүрлерін алға апарушы ізбасары. Өзі өмір сүрген ортаның қоғамдық-саяси және әлеуметтік сыр-сипаттарын көре білуде, қоғам мен адам табиғатындағы кемшіліктерді зерделеуде, туған халқына түзу жол көрсетуде Құдайбердіұлы Абай бағытын ұстанды. Ол қазіргі Шығыс Қазақстан облысы, Абай ауданындағы, Шыңғыстау бөктерінде 1858 жылы, 11 шілде күні дүниеге келген.

Ұлт-азаттық көтерілісі қолбасшысы Амангелді Имановтың туғанына – 150 жыл

Амангелді Үдербайұлы Иманов – қазақ халқының батыры. Қазақстанда 1916 жылы орын алған Ұлт-азаттық көтерілістің басшысы. Торғай уезі Қайдауыл болысының 3-ауылында кедей шаруа отбасында туған. 1918 жылы Компартия мүшесі болған.

Ұстаз, жазушы Спандияр Көбеевтің туғанына – 145 жыл

Қазақ жазушысы, қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі Спандияр Көбеев – 1878 жылы Қостанай облысы, Меңдіқара ауданында дүниеге келген.

Қазақ топырағында жарыққа шыққан тұңғыш романдарының бірі болған «Қалың мал» романының авторы. Онда қазақ ауылының әлеуметтік суреті, қазақ әйелінің тағдыры, оның теңсіздігі және жастар өмірі, ойын-той салттары туралы бейнеленген.

Алаш қозғалысының мүшесі Мағжан Жұмабаевтың туғанына – 130 жыл

Мағжан Бекенұлы Жұмабаев – 1893 жылы 25 маусымда Солтүстік Қазақстан облысы, қазіргі Мағжан Жұмабай ауданы, Сасықкөл жағасында дүниеге келген. Алаш қозғалысының қайраткері, ақын, қазақ әдебиетінің жарық жұлдызы.

Мағжан қазақ поэмасын суреткерлік арнаға бұрды. Адам жанының, психология әлемінің

құпия сырларын, иірімдерін, даму диалектикасын шеберлікпен кестелеп өрнектей білді. Әлемдік поэзияда экологиялық тақырыпты алғаш жырлаушылардың бірі ретінде де белгілі.

Ақын Сұлтанмахмұт Торайғыровтың туғанына – 130 жыл

Сұлтанмахмұт Торайғыров – XIX ғасырдың аяғы XX ғасыр басында қысқа да, қиын тағдыр кешкен парасатты, демократ, реалист-ақын. Ол 1893 жылы 29 қазан айында Көкшетау облысы, Қызылту ауданында дүниеге келген. Өзінің аз ғана ғұмырында лирикалық өлең, публицистикалық очерктер мен мақалалар, 5-6 поэма, екі роман жазып үлгерген, қиындықтың дәмін татқан, шебер ақын ретінде таныс.

«Қазақ» газетінің алғашқы нөмірінің шыққанына – 110 жыл

«Қазақ» газеті — 1918 - 1913 жылдары Орынбор қаласында жарияланып тұрған қоғамдық-саяси және әдеби-мәдени басылым. Алғашқы нөмірі – 1913 жылы 2 ақпанда шыққан. Газеттің редакторы – Ахмет Байтұрсынұлы мен Міржақып Дулатұлы болды.

XX ғасыр басында аталған газет оқығандардың, діндарлардың, шәкірттердің, қарапайым сауаты бар адамдардың, тұтастай жалпы ұлттың ықыласпен оқитын басылмына айналды.

Әйгілі партизан жазушы Қасым Қайсеновтің туғанына – 105 жыл

Қазақстанның Халық Қаһарманы, Халықаралық Фадеев атындағы сыйлықтың лауреаты, партизан-жазушы, Ұлы Отан соғысының ержүрек батыры, халқымыздың біртуар перзенті – Қасым Қайсенов 1918 жылы 23 сәуірде Шығыс Қазақстан облысының Ұлан ауданында дүниеге келген.

1941 жылы басқыншылар қолына түскен жазушы Чапаев атындағы партизан құрамасының үшінші отрядының басқарушысы болады.

Ұлы Отан соғысының қиын-қыстау кезеңін, жауынгерлердің ерлігін суреттейтін «Жас партизандар», «Ажал аузында», «Жау тылындағы бала», «Жау тылында» секілді көптеген шығармалардың авторы.

Жазушы Фафу Қайырбековтің туғанына – 95 жыл

Фафу Қайырбеков 1928 жылы 15 тамызда Қостанай облысы, Торғай қаласында дүниеге келген. Абай атындағы Қазақ педагогика институтын бітірген. Қазақ мемлекеттік баспасында поэзия редакциясын басшысы, «Қазақ әдебиеті» газеті бас редакторының орынбасары, «Жазушы» баспасында поэзия редакциясының меңгерушісі секілді қызметтерді атқарған.

Жазушы, драматург Қалтай Мұхамеджановтың туғанына – 95 жыл

Жазушы 1928 жылдың 24 желтоқсанында Қызылорда облысының Терөзек ауданындағы Шіркейлі ауылында дүниеге келген.

1959 жылы М.Әуезов атындағы мемлекеттік академиялық драма театрында «Бәлтірік бөрік астында» атты тұңғыш драмалық туындысы қойылды.

Жазушы Оралхан Бөкейдің туғанына – 80 жыл

Қазақ әдебиетінің XX ғасырдағы жарық жұлдыздарының бірі – Оралхан Бөкей 1943 жылы 28 қыркүйекте Шығыс Қазақстан облысы Катонқарағай ауданына қарасты Шыңғыстай ауылында дүниеге келген.

Оралхан Бөкей – жазушы, драматург. Әдебиетке өзіндік өрнегін сала келген жазушы оқырманын өзгеге ұқсамайтын ерекшелігімен таңқалдырған жазушы. 1970 жылы Алматыда жарық көрген «Қамшыгер» атты повестер мен әңгімелерінің тұңғыш жинағы жазушы есімін көпке таныс етті.

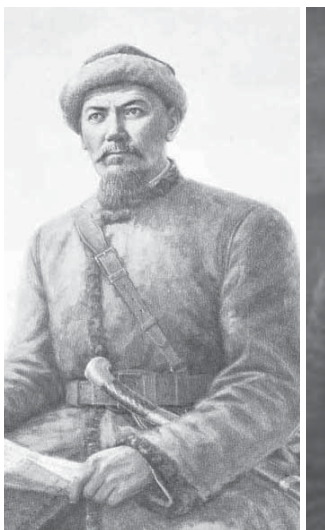
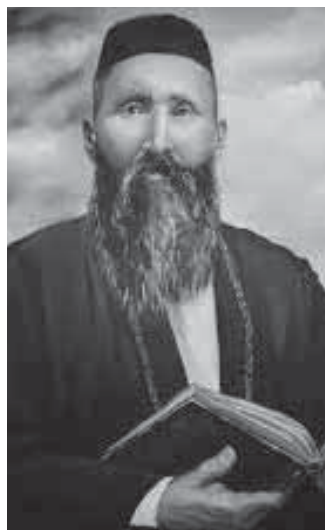
Мұрат Әуезовтің туғанына – 80 жыл

Мұрат Мұхтарұлы Әуезов – 1943 жылы қаңтар айының 1 жұлдызында Жамбыл облысы, Меркі кентінде дүниеге келген. Ол – мәдениеттанушы-ғалым, дипломат, мемлекет және қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Тарлан сыйлығының лауреаты, филология ғылымдарының докторы, ҚР Журналистика академиясының академигі, заңғар жазушы Мұхтар Омарханұлы Әуезовтің баласы.

Теңгенің қолданысқа енгеніне – 30 жыл

1993 жылдың 12 қарашасында Тұңғыш Президент-Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын енгізу туралы» жарлығы шықты. Бұған дейін екі жыл бойы теңгені қолданысқа енгізуге күрделі дайындық жүргізілген еді. Нәтижесінде 1993 жылдың 15 қарашасында Қазақстанның Ұлттық валютасы теңге айналымға енді. Ескі ақшаны қазақстандық теңгеге айырбастау сағат 8.00-де басталып, 20 қарашада сағат 20.00-де аяқталды.

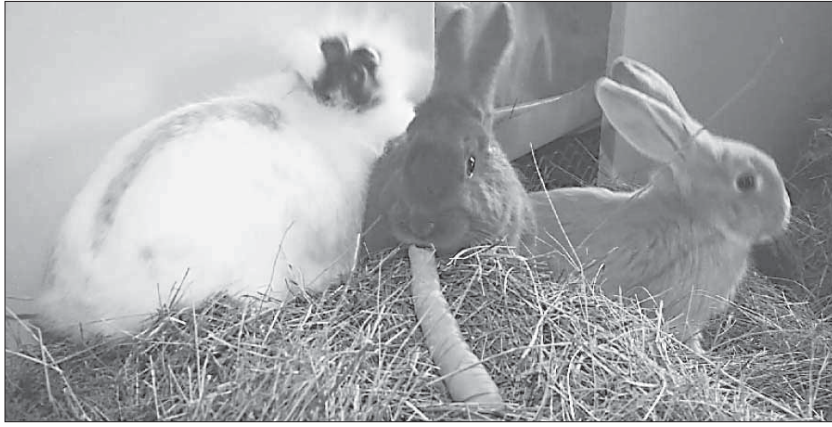
Ұлттық банк бастапқыда 1 теңгені сол кездегі мың рубльге бағалаған болатын. Дегенмен, еліміздің саяси, әлеуметтік мәселелері және мемлекетаралық қатынастар ескеріліп 1 теңге 500 сомға бекітілді. Теңге бірінші айналымға кірген күні 1 доллар 4,75 теңге болып бекітілді.

НА РАЗНЫЕ ТЕМЫ

В преддверии Нового года в зоомагазинах раскупили почти всех кроликов

В преддверии Нового года в зоомагазинах и питомниках раскупили почти всех кроликов. Год водяного черного кролика по китайскому календарю наступит лишь 22 января. Но задабривать на удачу в 2023 его начали уже сейчас, передает корреспондент «Хабар 24». Мягкий и пушистый, теплый и ласковый - декоративный кролик идеальный домашний антидепрессант. В преддверии этого нового года один из самых популярных подарков. В доме декоративный кролик ведет себя почти как кошка. В еде неприхотлив, в уходе прост. Его можно даже приучить к лотку. Стоимость зависит от пород, чем меньше кролик, тем выше цена. Елена Сороченко, продавец зоомагазина: - Ничего сложного, самое главное лапки задние держать, чтобы не поцарапал, если ребенок, всегда вот это объясняем, рассказываем. Так побегать может. Черный водяной кролик по китайскому календарю покровитель 2023 года. Черных водяных в природе не бывает. А ареал их обитания - болота юго-западной части северной Америки. В Казахстане нет ни одного. Потому на удачу в праздники задабривают всех. В зоопарках кроликов уже перевели на усиленный рацион. Сено, овес, капуста и морковка

на десерт. Все двойные порции. Мейрамгуль Джаксыбаева, зоотехник кормового отдела зоопарка: - Я в основном вот такие развожу, они увесистые получаются. А вот такие декоративные - это для красоты. Они мало весят. Сейчас в мире насчитывается более 200 видов кроликов. Они делятся на три главные подгруппы декоративные, пуховые и мясные. Рекорд веса - 25 кг установил британский самец. В среднем кролики 6-7 лет. А размножаться могут каждый месяц. Гульнар Адамбекова,

директор Карагандинского государственного зоопарка: - Кролики очень социальные животные, они живут только семьями, стаями, в этом их основное отличие от зайцев. Это очень доброе животное. Они очень чувствительны к запахам, к стукам. Кролики также считаются покровителями семейных ценностей, спокойствия, процветанием и умиротворением. Авторы: Юлана Чаус, Сайран Акамбаев, Зарина Зулпыхар

Источник: www.24.kz.

В первый день 2023 года в Казахстане появились на свет 782 малыша

АСТАНА. КАЗИНФОРМ - В первый день нового года в родильных домах республики появились на свет 782 ребенка, 398 мальчиков и 384 девочки, из них три пары двойняшек, передает МИА «Казинформ» со ссылкой на пресс-службу Минздрава РК.

Самое большое количество новорожденных, родившихся в праздничный день, зарегистрировано снова в Туркестанской области - 115 детей, на втором месте - Алматы, где состоялось пополнение на 83 малыша и третий по рождаемости город Шымкент, где родились сразу 69 казахстанцев.

В столице республики 1 января станет днем рождения для 60 малышей.

КАК ПРЕДОТВРАТИТЬ ЗИМНИЕ ТРАВМЫ?

При каких обстоятельствах зимой люди чаще всего получают травмы?

- С наступлением зимы «уличный» травматизм сезонно возрастает в несколько раз. Частыми причинами зимних травм становятся спешка и невнимательность. Когда человек торопится, он может не заметить не только прикрытый снегом лед, но и явно видимый. Снег, гололеда, ямы на тротуаре - основные внешние обстоятельства, которые создают травмоопасную ситуацию. Часто люди падают при выходе из транспорта, будь то автобус или трамвай. Немалая часть переломов, растяжений и вывихов также приходится на любителей зимних развлечений - катаний на лыжах, коньках, санках. Больше всего травм зимой получают дети и люди пожилого возраста. Малышам свойственна повышенная активность, они любят зимние забавы, например, катание с горок. При этом движение на высокой скорости по твердой и скользкой поверхности часто оборачивается травмами. Особенно травмоопасно катание на «ватрушках» - этот снаряд абсолютно неуправляем, он закручивается так, что можно вылететь в дерево, на проезжую часть или в толпу людей, даже катаясь в оборудованном месте. Это очень страшная вещь - как пуля со смещенным центром тяжести. Катаясь на них можно получить даже переломы позвоночника.

- Как действовать, если ребенок получил травму во время катания на санках-ледянках?

- Если ребенок жалуется, что, катаясь на санках-ледянках, он подпрыгнул на трамплине или кочке, ударился об лед, у него перехватило дыхание и начались боли в области живота, ни в коем случае ничего с ребенком не делайте, вызывайте врачей - это признаки компрессионной травмы позвоночника. Нельзя сажать ребенка, ждать медиков можно только стоя или лежа. При получении любых травм ребенку не следует давать лекарства до приезда врачей, так как медикаменты могут помешать воздействию наркоза, который может потребоваться при возможной операции.

- Чем же опасны травмы?

- Нередко именно полученное повреждение конечностей, суставов

или сухожилий становится причиной инвалидности. И даже если сразу все закончилось благополучно, травма, как «бомба замедленного действия», может послужить толчком к развитию серьезных заболеваний. В начальных стадиях заболеваний применяется консервативное лечение, а при застарелых посттравматических повреждениях, как правило, необходимо уже

хирургическое вмешательство.

Самые травмоопасные места - это ступеньки подъездов и общественного транспорта. А также горки, склоны, открытые «раскатанные» дорожки и неочищенные от снега участки, потому что под ним часто скрывается лед. Отсюда правило второе: в опасных местах спешить нельзя! Не отвлекайтесь на разговоры по мобильному телефону и другие второстепенные занятия. И обязательно держитесь за поручни там, где они есть.

- Какую обувь следует выбирать зимой и как избежать падения?

- Травма начинается с обуви. А точнее - с неправильной обуви. Придирчиво присмотритесь к подошве своих зимних сапожек или боти-

ваша любимая обувка не обладает таким покрытием, в любой мастерской ей сделают «антигололедную профилактику».

Перемещаться по скользкой дорожке нужно медленно, мелкими частыми шажками. Не стесняйтесь шаркать ногами, это самый безопасный вариант, особенно если нужно почувствовать рельеф поверхности. При этом обязательно ставьте ногу на всю ступню. Колени должны быть чуть согнуты, как у лыжников. При движении руки не стоит держать в карманах, потому что они должны помогать балансировать в опасный момент.

- Как себя вести, если падения уже не избежать?

- Один из секретов - правильное

падение. Самые большие ошибки падения человек совершает инстинктивно, когда в попытках избежать удара выставляет вперед руки или ноги. В результате такого приземления большая возможность получить серьезные травмы суставов или конечностей. Приземление на «пятую точку» тоже не выход - в лучшем случае можно повредить копчик,

но, трудно будет вспомнить советы о технике правильного падения, когда тело уже в полете. Поэтому выход один - это тренировка. Чтобы хорошо упасть в нужный момент, движения должны быть доведены до автоматизма, как у спортсменов. Стоит предварительно потренироваться дома на мягком ковре либо в окружении подушек. И тогда в экстремальной ситуации вы сможете избежать не только падения и травмы, но и ее нежелательных последствий.

- Какие симптомы после падения говорят о скрытых повреждениях?

- Если все же падения избежать не удалось, следует обратить внимание на появление следующих симптомов: появление острой боли в руке или ноге, «распук» суставов, появилась головная боль, головокружение. В этих случаях необходимо немедленно обратиться за медицинской помощью. Помните, что в пожилом возрасте даже небольшой удар может вызвать перелом. Это связано с возрастными особенностями скелета (повышенная хрупкость, меньшая эластичность связок мышечного каркаса). Нередко травмы носят очень тяжелый характер и лечатся месяцами (перелом шейки бедра, позвоночника).

Напоминаем, что в зимнее время года следует обращать особое внимание на возможность падения сосулек и схождения снега с крыш, что особенно актуально во время оттепели. Находясь в опасной зоне, человек может получить от падающего снега и сосулек очень тяжелые травмы, и даже погибнуть. Чаще всего сосульки образуются над водостоками, поэтому эти места фасадов домов бывают особенно опасны, их необходимо обходить стороной. Следует отметить, что отличной профилактикой возможных падений и их последствий являются тренировки и занятия физкультурой. Падение обычно происходит неожиданно, а на всякую неожиданность быстрее реагирует человек, который занимается физической культурой и спортом. Постоянные тренировки помогают сохранять равновесие в пространстве, дают возможность координировать движения, укрепляют мышцы и связки.

Хирургическое отделение Буландынской районной больницы.

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ УСЛУГИ

«Постановка на очередь детей дошкольного возраста (до 6 лет) для направления в дошкольные организации»

Государственная услуга «Постановка на очередь детей дошкольного возраста (до 6 лет) для направления в дошкольные организации» (далее – государственная услуга по постановке на очередь) оказывается местными исполнительными органами областей, городов Астана, Алматы, Шымкент, районов (городов областного значения), акимами районов в городе, городов районного значения, поселков, сел, сельских округов (далее – услугодатель).

Для получения государственной услуги по постановке на очередь физическое лицо (далее – услугополучатель) направляет в канцелярию услугодателя, либо через некоммерческое акционерное общество «Государственная корпорация «Правительство для граждан» (далее – Государственная корпорация) и (или) через веб-портал «электронного правительства» (далее – портал) заявление по форме согласно приложению 1 к Правилам, а также документы, указанные в пункте 8 Стандарта государственной услуги «Постановка на очередь детей дошкольного возраста (до 6 лет) для направления в дошкольные организации» (далее – Стандарт госуслуги по постановке).

Перечень основных требований к оказанию государственной услуги по постановке на очередь, включающий характеристики процесса, форму, содержание и результат оказания услуги, а также иные сведения с учетом особенностей предоставления государственной услуги по постановке на очередь приведен в Стандарте госуслуги по постановке согласно приложению 2 к Правилам.

В «личном кабинете» услугополучателя отображается информация о статусе рассмотрения запроса на оказание государственной услуги по постановке на очередь, а также размещается уведомление с указанием даты и времени получения результата государственной услуги по постановке на очередь.

Канцелярия услугодателя, работник Государственной корпорации осуществляют прием заявления по форме согласно приложению 1 к Правилам и регистрируют документы, полученные от услугополучателя, проверяют их на полноту; при представлении услугополучателем полного пакета документов осуществляют выдачу уведомления о постановке на очередь с указанием номера очередности (в произвольной форме).

В случае представления услугополучателем неполного пакета документов согласно перечню, предусмотренному пунктом 8 Стандарта госуслуги по постановке, услугодатель и (или) работник Государственной корпорации отказыва-

ет в приеме заявления и выдает расписку об отказе в приеме документов по форме согласно приложению 3 к Правилам.

Сведения о документах, удостоверяющих личность, услугодатель и работник Государственной корпорации получают из соответствующих государственных информационных систем через шлюз «электронного правительства».

Выдача услугополучателю готовых документов осуществляется на основании расписки о приеме соответствующих документов при предъявлении документа, удостоверяющего личность (либо ее представителя по нотариально заверенной доверенности).

В случае обращения через портал услугодатель в день поступления документов осуществляет их прием и регистрацию.

Услугодатель в течение 30 минут проверяет на полноту представленные документы. В случае не полноты в указанные сроки готовит мотивированный отказ в дальнейшем рассмотрении заявления, который направляется в форме электронного документа заявителю в «личный кабинет» на портале.

При установлении факта полноты представленных документов, услугодатель готовит уведомление о постановке на очередь с указанием номера очередности (в произвольной форме) и направляет услугополучателю в «личный кабинет» в форме электронного документа, удостоверенного ЭЦП уполномоченного лица услугодателя.

Государственная услуга по постановке на очередь может оказываться проактивным способом, в том числе без заявления услугополучателя по инициативе услугодателя посредством информационных систем услугодателя и государственных органов при регистрации телефонного номера абонентского устройства сотовой связи услугополучателя на веб-портале «электронного правительства» www.egov.kz и включать в себя:

1) отправку автоматических уведомлений услугополучателю с запросом на оказание государственной услуги по постановке на очередь;

2) получение согласия услугополучателя на оказание проактивной услуги, а также иных необходимых сведений от услугополучателя, в том числе ограниченного доступа, посредством абонентского устройства сотовой связи услугополучателя.

По выбору услугополучателя государственная услуга по постановке на очередь оказывается по принципу «одного заявления» в совокупности с государственной услугой «Регистрация рождения ребенка, в том числе внесе-

ние изменений, дополнений и исправлений в записи актов гражданского состояния».

Услугодатель обеспечивает внесение сведений о стадии оказания государственной услуги в информационную систему мониторинга оказания государственных услуг в порядке согласно подпункту 11) пункта 2 статьи 5 Закона Республики Казахстан «О государственных услугах».

Жалоба на решение, действия (бездействие) услугодателя по вопросам оказания государственной услуги по постановке на очередь может быть подана на имя руководителя услугодателя, в уполномоченный орган по оценке и контролю за качеством оказания государственных услуг в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Жалоба услугополучателя, поступившая в адрес услугодателя, в соответствии с пунктом 2 статьи 25 Закона Республики Казахстан «О государственных услугах» подлежит рассмотрению в течение пяти рабочих дней со дня ее регистрации.

Жалоба на действия (бездействие) работника Государственной корпорации направляется руководителю Государственной корпорации по адресу, указанному на интернет-ресурсе корпорации.

Жалоба услугополучателя по вопросам оказания государственной услуги по постановке на очередь, поступившая в адрес услугодателя, Государственной корпорации, подлежит рассмотрению в течение пяти рабочих дней со дня ее регистрации.

При отправке жалобы через портал услугополучателю из «личного кабинета» доступна информация об обращении, которая обновляется в ходе обработки обращения услугодателем (отметки о доставке, регистрации, исполнении, ответ о рассмотрении или об отказе в рассмотрении).

Информацию о порядке обжалования через портал можно получить посредством Единого контакт-центра по вопросам оказания государственных услуг.

Жалоба услугополучателя, поступившая в адрес уполномоченного органа по оценке и контролю за качеством оказания государственных услуг, подлежит рассмотрению в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня ее регистрации.

В случае несогласия с результатом оказания государственной услуги по постановке на очередь услугополучатель обращается в суд в установленном законодательством Республики Казахстан порядке.

**Отдел образования
Буландынского района.**

«Предоставление исходных материалов при разработке проектов строительства и реконструкции (перепланировки и переоборудования)»

Государственная услуга оказывается посредством веб-портала «электронного правительства»: www.egov.kz, www.elicense.kz (далее – портал)

Для получения исходных материалов на новое строительство: электронной копии правоустанавливающего документа на земельный участок; электронной копии опросного листа по форме.

Для получения исходных материалов для реконструкции (перепланировки, переоборудования) помещений (отдельных частей) существующих зданий и сооружений, связанных с изменением несущих и ограждающих конструкций, инженерных систем и оборудования:

- электронной копии письменного согласия не менее двух третей от общего числа собственников квартир, если изменения затрагивают общее имущество объекта кондоминиума (не требуется для лиц, имеющих нарушения опорно-двигательного аппарата, передвигающихся на кресло-колясках, в случае если изменения связаны с обеспечением доступа к жилищу) в соответствии с Законом Республики Казахстан от 16 апреля 1997 года № 94 «О жилищных отношениях»;

- электронной копии технического паспорта изменяемого помещения (при его наличии);

- электронной копии опросного листа (при необходимости в дополнительном подключении к источникам инженерного и коммунального обеспечения и/или увеличении нагрузок);

- электронной копии правоустанавливающего документа на земельный участок (если реконструкция предусматривает дополнительный отвод (прирезку) земельного участка);

- электронной копии технического проекта;
- в случаях если в техническом проекте проектировщиком указано, что планируемые реконструкция (перепланировка, переоборудование) помещений (частей жилого дома) или перенос границ помещений затрагивают интересы собственников смежных помещений (частей дома) дополнительно прилагается электронная копия нотариально засвидетельствованного письменного согласия собственников помещений (частей дома), смежных с изменяемыми помещениями (частями дома), в случае, если планируемые реконструкции (перепланировка, переоборудование) помещений (частей жилого дома) или перенос границ помещений затрагивают их интересы (не требуется для лиц, имеющих нарушения опорно-двигательного аппарата, передвигающихся на кресло-колясках, в случае если изменения связаны с обеспечением доступа к жилищу).

В случае отказа заявителю выдается мотивированный отказ с указанием причин и конкретными замечаниями для устранения.

Срок оказания государственной услуги 1 по проектам строительства технически и (или) технологически сложных объектов: на предоставление АПЗ и технических условий – 6 (шесть) рабочих дней; на предоставление исходных материалов на новое строительство – 15 (пятнадцать) рабочих дней.

Срок оказания государственной услуги 1 по проектам строительства технически и (или) технологически сложных объектов: на предоставление АПЗ и технических условий – 15 (пятнадцать) рабочих дней; на предоставление исходных материалов на новое строительство – 17 (семнадцать) рабочих дней.

Срок оказания государственной услуги 1 по предоставлению исходных материалов для реконструкции (перепланировки, переоборудования) помещений (отдельных частей) существующих зданий и сооружений, связанных с изменением несущих и ограждающих конструкций, инженерных систем и оборудования – 15 (пятнадцать) рабочих дней со дня подачи заявления.

Срок предоставления мотивированного отказа в оказании государственной услуги 1 – 5 (пять) рабочих дней.

При обращении через портал информацию о порядке обжалования можно получить по телефону единого контакт-центра 1414.

В здании районного акимата на первом этаже в 101 кабинете (сервисный акимат) есть уголок самообслуживания, где можно получить полную информацию о государственных услугах и отправить заявку на получение государственных услуг посредством веб-портала «электронного правительства».

МЭМС дербес төлеушілерге бір жыл бұрын жарнаны қалай төлеуге болады?

ТӨЛЕМ АТАУЫ
✓ МЭМС жарналары дербес төлеуші ретінде

ТӨЛЕМ МӨЛШЕРІ
✓ айына 3500 теңге
жалпы сома 42000 теңгені
(2023 жылғы тәлейтін)

ТӨЛЕМ МЕРЗІМІ
✓ ағымдағы ай
және одан кейінгі 11 ай

ТӨЛЕМ тағайындау коды - 122
МЭМС-ке жарнаны әр айға жеке бөліп төлейді
САҚТАНДЫРУ мәртебесін арқылы тексере аласыз

МЭМС үшін ҚАЙДА төлеуге болады?

- екінші деңгейдегі Банкер және олардың интернет-сервистері мен мобильді қосымшалары
- «Қазпошта» АҚ бөлімшелері
- төлем терминалдары (QIWI, Kassa24)

Төлеу үшін QR-кодтарды сканерлеңіз:
<https://www.egov.kz> сайттанан
 SaqTandyrBot Telegram-дағы
 Qoldau 24/7 мобильді қосымшасынан

ОСМС как оплатить взнос самостоятельно плательщику за год вперед?

НАИМЕНОВАНИЕ ПЛАТЕЖА
✓ взносы на ОСМС для самозанятых

РАЗМЕР ПЛАТЕЖА
✓ 3500 тенге за каждый месяц
общая сумма 42000
(если оплачивать в 2023 году)

ПЕРИОД ОПЛАТЫ
✓ текущий месяц
и 11 последующих за ним

ГДЕ ПЛАТИТЬ за ОСМС?

- банки второго уровня и их интернет-сервисы и мобильные приложения
- отделения АО «Казпочта»
- терминалы оплаты (QIWI, Kassa24 и др.)

КОД назначения платежа - 122
ПЛАТИТЬ взносы нужно отдельно за каждый месяц
ПРОВЕРИТЬ статус застрахованности можно:

на сайте <https://www.egov.kz>
в Telegram SaqTandyrBot
в мобильном приложении Qoldau 24/7

ПОНЕДЕЛЬНИК, 9 ЯНВАРЯ QAZAQSTAN

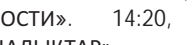
6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25 «Күй-керуен». 7:00 «ТАҢШОЛПАН».

05:00 «Қызық times». 06:00 «Жұлдызды жекпе-жек».

6:00 «ЕҢАЛҒЫШҚЫ». 7:00, 3:45 «П@УТИНА».

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

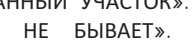
екен...». 15:00 «Тіршілік». 15:35 «Соңғы алма».

05:00 «Қызық times». 06:00 «Жұлдызды жекпе-жек».

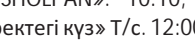
6:00 «ЕҢАЛҒЫШҚЫ». 7:00, 3:45 «П@УТИНА».

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

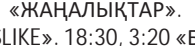
6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

05:00 «Қызық times». 06:00 «Жұлдызды жекпе-жек».

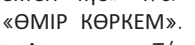
6:00 «ЕҢАЛҒЫШҚЫ». 7:00, 3:45 «П@УТИНА».

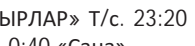
6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

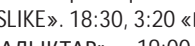

05:00 «Қызық times». 06:00 «Жұлдызды жекпе-жек».

«АйнаLine». 15:00 Т/с «Верь мне».

6:00 «ЕҢАЛҒЫШҚЫ». 7:00, 3:45 «П@УТИНА».

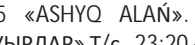
6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

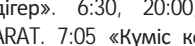
05:00 «Қызық times». 06:00 «Жұлдызды жекпе-жек».

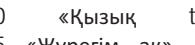
6:00 «ЕҢАЛҒЫШҚЫ». 7:00, 3:30 «П@УТИНА».

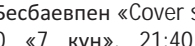
6:00 Әнұран. 6:05, 2:20 «Жәдігер».

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:25, 10:00, 13:00, 17:00.

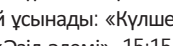

6:00, 3:15 «ТОЙ БАЗАР».

12:45 «САМОГОНЩИКИ», «ПЕС БАРБОС И НЕОБЫЧНЫЙ КРОСС».

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:30 АҚПАРАТ.

6:00 Әнұран. 6:05 «Жәдігер». 6:30 АҚПАРАТ.

05:00 «Қызық times». 06:15 «Алаш ұлы».

6:00, 2:40 «ТОЙ БАЗАР». 8:00, 4:00 «П@УТИНА».

6:00, 2:40 «ТОЙ БАЗАР». 8:00, 4:00 «П@УТИНА».

ПО ВОПРОСАМ РЕКЛАМЫ И ПОДПИСКИ звонить по тел. 8 (777) 148 42 30.

ДРОВА КОЛОТЫЕ (СОСНА, БЕРЕЗА) Обр.: 8-777 122 25 23, 8-705 518 42 20.

СДАМ

Помещение в аренду. Подходит для СТО или торговли б/у запчастей (авторазбор). Удобное место, на проезжей части (напротив Райсуда). Обр.: 8-775 505 71 84, 8-708 315 68 26.

СЕНО. ЗЕРНООТХОДЫ.

Обр.: 8-777 122 25 23.

СВЕЖЕЕ поступление угля ШУБАРКОЛЬ Высокое качество 5-11-44, 2-32-60 8-705 429 35 27, 8-701 798 51 91 (погруздор) ЖШС «Бұланды-Көмір»

Собственник и издатель: ТОО «BULANDY-MEDIA»

«BULANDY AQPAPAT»

Адрес редакции: 020500, г. Макинск, ул. Сейфуллина, 18 «б», 1 этаж.

Тел/факс: 8 (71646) 2-11-63, e-mail: vesti_bulandy@mail.ru.

Газета набрана и сверстана в компьютерном цехе редакции, отпечатана в типографии ИП «Дунасарова А. Д.», г. Нур-Султан, ул. Жубанова, 24/1. Печать офсетная. Объем 2 печатных листа. Тираж 2001 экз. Заявка № 1. Номер заказа 2. Газета выходит в пятницу. Статьи со знаком PR печатаются на правах рекламы. Ответственность за содержание рекламы и объявлений несет рекламодатель. Редакция уважает, но не всегда разделяет мнение автора публикации.

Редактор А. АМАНЖОЛОВА

Свидетельство о постановке на учет № KZ09VPY00013835 выдано Министерством информации и коммуникаций РК 14.08.2019 г.

ПРОДАЖА/ НЕДВИЖИМОСТЬ

срочно! Недорого! 2-комнатную квартиру по ул. Новая, 2-4, теплая, ремонт, центральное отопление, «Аристон», пластиковые окна, двери входные и внутренние железные. Обр.: 8-702 695 43 25,

2-комнатную благоустроенную квартиру в пос. К.Карьер, с мебелью, ул. Карьерная, 2/5. Обр.: 8-705 427 77 95,

1-комнатную благоустроенную квартиру в пос. К.Карьер. Квартира теплая, солнечная сторона. Цена 5 300 000 тг., торг уместен. Отвечу реальным покупателям. Обр.: 8-747 396 00 23,

3-комнатный дом по ул. А. Серикпаевой, 64. Имеются баня, летняя кухня, хозяйственный двор, огород. Возможен обмен на лошадей. Обр.: 8-700 686 29 75.

ПРОДАЖА/РАЗНОЕ

баранов (тоқты) оптом и в розницу. Можно и на развод. Обр.: 8 702 144 17 82, 8 (71639)2 83 26,

газплиту 4 - камфорную, ковер новый, платья новые, брюки женские, мужские, обувь женскую, шторы, тюль, плафоны 4 шт., мясорубки ручные, разную посуду, помидоры, 1 б. - 1000 тг., огурцы - 1000 тг. Обр.: 2-26-64, 8-771 378 52 36,

алоз. Женскую дубленку, гитару. Обр.: 8-702 508 93 62,

печь-котел паровой, тачку под флаги. Обр.: 8-771 100 93 54.

КУПЛЮ

мясо (говядина, конина, жир и кишки конские, худой скот). Обр.: 8-702 384 33 02, 8-707 431 43 01,

КРС, говядину, конину, баранину, козлятинку, живьем или мясом. В любом виде и количестве. Обр.: 8-777 396 17 39 (ватсап), 8-702 487 48 72,

коров, телок, быков, козлов. Обр.: 8-747 123 77 78, 8-771 909 84 57,

КРС, говядину, конину, баранину, козлов (любых). Обр.: 8-776 444 74 90, 8-708 752 28 75,

мясо (свинина). Обр.: 8-705 426 48 44, 8-747 733 43 22,

кислородные баллоны, 1 шт. - 10 000 тг. Обр.: 8-701 299 04 38.

ТРЕБУЮТСЯ

повара в столовую Макинской птицефабрики. Наличие санкнижки обязательно. Обр.: 8-705 243 10 10,

водитель на мусоровоз. Обр.: ул. Лесная, 7, тел.: 2-25-22, 8-747 353 50 64.

УСЛУГИ

натяжные потолки любой сложности. Качество, гарантия. Обои, галтели, двери и т.д. Зимние акции. 4 потолок в подарок. Обр.: 8-701 385 77 05 Сергей.

СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ

утверженное удостоверение личности, выданное на имя Исмакова Рахимжана Турмукамбетовича.